

אין עוד מלבדו

על יחוד ומיוחד

בית שלמה

פרפראות בדרך מוסר על פרשת השבוע

יוצא לאור ע"י עמותת "משנה שלמה" כל הזכויות שמורות

פרשת ראה התשע"ח

גליון 126

נא לשמור על קדושת הגליון

נא לא לעיין בו בשעת התפילה וקריאת התורה

בס"ד

לעילוי נשמת

מו"ר אבי ר' דוד שלום ב"ר שלמה רב הגה"ק רבי יהושע אב"ד קראקא ב"ר יוסף הרה"ק רבי צבי הירש ב"ר אברהם אביש הגה"ק רבי שמואל סלנט ב"ר צבי הירש הרה"ק רבי יוסף מאיר ממוחובוקא ב"ר אברהם יהושע העשיל הרה"ק רבי אברהם רב ב"ר מנחם נחום הרה"ק רבי אליעזר זוסיא מסקולען ב"ר ישראל אברהם הרה"ק רבי ישראל ב"ר יצחק הרה"ק רבי חנוך העניך ב"ר שמואל הרה"ק רבי אליעזר ב"ר ישראל מוויזניץ הרה"ק ישכר בער מנדבורנא ב"ר יצחק הרה"ק רבי משולם זושא ב"ר יצחק מאיר הרה"ק רבי יצחק ישעי' מטשחוב ה"ד ב"ר חיים מצאנז

לקבלת גליון זה למייל שלהו בקשה ל-MISHNA.SHLEMA@gmail.com | לתרומות והקדשות ולהפצה 052-580-2345

"המוציא אתכם מארץ מצרים והפדך מבית עבדים להדיחך מן הדרך אשר צנף ה' אלקיך ללכת בה ובערת הרע מקרבך" (יגו). קדושת דמים שאינו חל על עצם הנפש, ולכן מידי שיעבוד אינו מפקיע ע"י פדיון, היינו תפילה עם תשובה וצדקה, אבל תורה שהיא חיי עולם ודבוקה אל הנפש בעצמו, גם בהיעדר החומר המפקיע מידי שיעבוד בלא פדיון, וזה מה שקדושת דמים חל על החומר לכן חמץ במועד לא מעל, שאין עליו שווי, אבל קדושת הגוף אעפ"י שאין שווי כמו חלב של נותר שאין שוה כלום, ואעפ"כ מעל, כמוש"כ תוספות ישנים בכריתות יעו"ש ודו"ק. עכ"ל"

לרגל יומא דהילולא של בעל המשך חכמה רבי מאיר שמחה הכהן מדווינסק ז"ע הבאנו את שכתב "עיין ביאור הגר"א באדרת אליהו עניין נפלא על מדוע באתי ואין איש קראתי ואין עונה כו', כי תפילה הוא בגדר פדיון, ותורה בגדר הצלה, יעו"ש דבריו הנעימים. ויש להסביר דבריו עפ"י מה דחזינא דקדושת דמים נמשך בזמן, לא כן קדושת הגוף לא פקע, וניחוי דקדושת הגוף אם משועבד או ממושכן הדבר, מפקיע מידי שיעבוד, לכן תפילה בגדר חיי שעה (שבת י), ולכך לא הוה

"כי ה' אלקיך ברכך פאשר הבר לך והעבטת גוים רבים ואתה לא תעבט ומשללת גוים רבים ובה לא ימשלו" "פי יהיה בה אביון מאחד אחיה באחד שעריך בארצך אשר ה' אלקיך נתן לך לא תאמץ את לבבך ולא תקפץ את ירך מאחיה האביון" (ט"ו, ו' - ז')

כמו שדרו"ל ע"פ והגד לעמ"י פשעם אלו הת"ח וכמשו"ל אם בקשת לעשות צדקה עשה אותה עם עמלי תורה" עכ"ל עפ"י האמור מובנת סמיכות הפס' הנ"ל שכן מתי יהיה הזמן שישראל ימשלו באומות בזמן המשיח כמו שנאמר "ועלו מושעים בהר ציון לשפט את הר עשו והיתה לה' המלוכה" (עובדיה א', כ"א) ומפרש המלבי"ם במקום "ועלו מושעים ואז תתחיל מלחמת גוג ומגוג ויתגלו שני המשיחים בן יוסף ובן דוד ושבעה רועים שיושיעו את ישראל, והם יעלו לשפוט את הר עשו, ואז והיתה לה' המלוכה ויקבלו כולם את עול מלכות שמים במהרה בימינו" ואיך יבוא המשיח ע"י מצוות הצדקה שישראל נותנים ולכן נסמכו הפס' הנ"ל לרמוז כי ע"י מצוות הצדקה נזכה לביאת גואל צדק בב"א שאז ישראל ימשלו באומות והיה ה' למלך על כל הארץ

נשאלת השאלה מדוע נסמך הפס' המדבר על כך שישראל ימשלו על העמים לבין הפס' הבא אחריו המדבר על עניין מצוות הצדקה ולתירוץ קושיה זו נביא את דברי הרב נסים חדר ז"ע שכתב בספרו חן טוב "ארז"ל גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה שנאמר שמרו משפט ועשו צדקה כי קרובה ישועתי לבוא וגו'. ובז"י רמז הכתוב אם כסף תלוה את עמי את העני עמך דהיינו אם כסף תלוה שתעשה צדקה שההלוואה היא המעולה שבצדקות כמ"ש הרמב"ם ז"ל אז את העני עמך זה מלך המשיח שיבא בב"א ע"ד מש"ה ענ"י ורוכב על חמור וגו'. ויש לרמוז עוד בתיבת תלו"ה נוט' תיקו"ן ל' וא"ו ה"א. ע"ד שאמרו בזה"ק שהצדקה גורמת יחוד קוב"ה ושכינתיה וזהו שרמו תיקון לוא"ו ה"א שעל ידה נעשה תיקון לוא"ר ה"א ליחדא שם י"ה בו"ה ביחודא שלים. ואמר את עמ"י כי לת"ח

"בצאת ישראל ממצרים בית יעקב מעם לעז" (ק"ד, א') לרגל יומא דהילולא של בעל הדמשק אליעזר ז"ע הבאנו את אשר כתב בפירושו על ספר תהילים הנה ידוע בזמן שישראל עושין רצונו של מקום נקראים בשם ישראל ולהיפך בשם יעקב, גם בעושין רצונו של מקום נקראו בשם בני ישראל ולהיפך בשם עבדים, גם ידוע שעם נקראו בעת שהם במדרגה פחותה עיין באוה"ח הק'. וידוע שאחד מהדברים שבזכותן נגאלו ממצרים הי' על שהיו גדורים בעריות עיין (מדרש תהילים פקי"ד ומד"ר ויקרא פ"ב ה' ומד"ר במדבר פ"ב כ"ב) ומי שנוטר ברית זוכה למלכות עיין זוה"ק. והנה בעת יציאתם ממצרים קרא השי"ת אותם בני בכורי ישראל והיו עושים רצונו של מקום שנקראו בני ישראל וא"כ נקראו גם ישראל וזהו

בד"א 'בצאת ישראל ממצרים' שהיו אז בבחינת ישראל 'בית יעקב מעם לעז' טובב על בצאת שיצאו מבחינת יעקב ובחינת עם שרומז על מדרגה פחותה והסיבה ליציאתם 'היתה יהודה לקדשו' כי קדוש נקרא מי שגדור בערוה (עיין ירושלמי יבמות פ"ב ה"ד) כל מי שהוא פרוש מן העריות נקרא קדוש יסוב לאחור כי ח"ו לא פגמו בבחינת הלזו 'הזרים רקדו כאלים' וכו' היינו היצה"ר שנקרא 'הר' כמאמר הש"ס (סוכה נ"ב) צדיקים נדמה להם כהר 'רקדו כאלים' בקושיתם 'מה לך הים כי תנוס' וכו' 'הירדן תסוב לאחור' סובב ג"כ על קושית היצה"ר שידוע שהיה אז קטרוג גדול אבל כאשר אמרנו שהיו בבחינת ישראל 'ובנים' ששלטו על החומר כי עשו תשובה שלימה

בבחינת ישראל המזה. וזהו 'ההפכי הצור' הם הפכו שלהם כי הצור הוא אותיות צורה שהפכו מבחינת יעקב לבחינת ישראל 'אגם מים' אגם הוא מקום כניסת המים ואין מים אלא תורה (תענית ז') שקבלו על עצמם לאסוף בתוכם התורה הקדושה כמאדה"כ בהוציאך את העם הזה ממצרים וכו' ועי"כ 'חלמיש למעינו מים' חלמיש שהוא סלע קשה (עיין דברים ל"ב) שרומז לגבורות יתהוה 'למעינו מים' יהיה נובע אי"ה חסדים כי מים כינוי לחסד כנודע

כדרשת חכו"ל, 'ופרעה הקריב' הקריב את לבן של ישראל לאביהם שבשמים ע"כ אומר הכתוב תירוץ על קושית היצה"ר הסט"א 'מלפני אדון חולי ארץ' הים נס על ישראל הם כעת בבחינת אדונים על הארץ על הארציות שלהם כי באו למדרגה כזו ששלטו על החומריות 'מלפני אלקי יעקב' אלקים משמעתו ג"כ נשיא כמאה"כ 'נשיא אלקים אתה בתוכינו' וזהו 'מלפני אלקי יעקב' הים נס על ישראל המה נשואים על בחינת יעקב שרומז לאין עושין רצונו של מקום כנ"ל אלא

משנת הצדיק - הרה"ק רבי אליעזר הגר מויזניץ בעל הדמשק אליעזר זצוק"ל זי"ע - ב' אלול (שני)

רבי אליעזר נולד לרבי ישראל הגר האדמו"ר מויזניץ ולרבנית הינדא בתו של רבי מאיר הורוביץ ה"אמרי נועם" מדזיקוב זי"ע. רבי אליעזר נקרא על שם סבה של אמו, רבי אליעזר הורוביץ מדזיקוב. בשנת תרס"ז נישא לחוה, בתו של רבי יצחק מאיר השיל מקופטישניץ. רבי אליעזר הוסמך להוראה על ידי המהרש"ם מברז'אן ורבי שמואל אגל מרדומי שלא זי"ע

בתקופת מלחמת העולם הראשונה שהה בווינה ביחד עם חותנו. בשנים אלו עמד בקשר עם גדולי תורה רבים ששהו בווינה בעקבות המלחמה, ובהם רבי אברהם מנחם שטיינברג בעל "מחזה אברהם" שאף הסמיך אותו לרבנות.

בשנת תרפ"ב הוכתר כרבה של ויזניץ ושנה לאחר מכן הקים את ישיבת ויזניץ בעיירה. לאחר פטירת אביו בתרצ"ו (1936) החל לכהן כאדמו"ר. בשנת ת"ש נמלט מויזניץ שנכבשה על ידי הרוסים והתיישב בטעמשוואר. ב"ק האדמו"ר שלח משלוחי מזון למען היהודים שהוגלו לביצות טרנסניסטריה והורעבו שם. לשם כך מכר את כל רכשו, כולל שעון היד שלו הוא עצמו הצליח להימלט ולעלות לארץ ישראל בכ"ו בניסן תש"ד והקים את ישיבת ויזניץ בתל אביב. לאחר מספר חודשים העמיד בראשותה את אחיינו, הרב משה יהושע הגר מי שלימים הפך להיות האדמו"ר מויזניץ בעל ישועות משה זי"ע. זמן קצר לאחר עלייתו לקה בעל הדמשק אליעזר במחלה קשה ושהה במלון באב"ד בירושלים עד לפטירתו בב' באלול תש"ו (1946).

נקבר בהר הזיתים סמוך לאהל אדמו"רי רחמסטריווקא בלווייה רבת משתתפים. רבי אליעזר הגר לא הותיר אחריו צאצאים ולאחר פטירתו עברו חסידיו לאחיו, רבי חיים מאיר הגר, שעלה לארץ ישראל שנה לאחר מכן.

רבי אליעזר הגר הרבה לכתוב חידושי תורה, אולם רובם אבדו בתקופת מלחמת העולם השנייה. לאחר פטירתו יצא לאור חלק מדברי תורתו בספר "דמשק אליעזר" על התורה (תש"ט) ועל ספר תהלים (תשי"ח). כרך נוסף יצא לאור בשנת תשנ"ד בעריכת נתן אליהו רוט.

דובב שפתי ישנים - ליקוטים מספרים שפחות מוכרים

חשבה לטובה - הרה"ק חנוך העניך הכהן לוי"ן ב"ר פנחס זצוק"ל זי"ע

"רְאֵה אֲנֹכִי נֹתֵן לְפָנֶיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה" (י"א, כ"ו)

ואמר היום היא שבת וכתוב וינפש וי אבדה נפש ואמר בשם הרבי מלובלין ז"ל כשבא שבת קודש הנפש אבדה הוי שהרגישה כל השבוע והוא אמר עכ"פ כשבא שבת קודש צריך כ"א ליישב את עצמו מה עשה כל השבוע ויצעק על נפשו וי אבדה הנפש וזה ראה וגו' היום השבת קודש אם היה עובד ד' את הברכה אשר תשמעון או הנפש אבדה הוי בשבת קודש ואם ח"ו לא תשמעו עכ"פ ירגיש ויאמר וי אבדה נפש

א"י כי יש שני היום, הרשעים אומרים אכול ושתו כי מחר נמות והצדיקים אומרים נעשה היום כי מחר נמות ובמה אבוא וזה היום ברכה וקללה

גמור בין ישראל אשר בזכות זה יהי' הגאולה האמיתית ויבנה בית המקדש ב"ב והנה ביום השבת הוא מקור האחדות כמאמר הוזה"ק רזא דאחד כו' וגם כי שבת הוא עולם הנשמות והוא האחדות הגמור ולא יתכן בו שום פירוד כי דבר הנבדל לא שייך שום חילוק ופירוד, והנה במעמד הר הקדוש הגיעו לידי בחינת מדרגות אחדות האמיתי כמאמרם ז"ל ויחן שם ישראל וגו' בלב אחד כאיש אחד, ולהכי קאמר הפייטן כי המצפה לישועה ולבניין בית המקדש יראה לקרוא לשבת עונג כי השומר שבת ומתענג בו כהלכתו זוכה לתקן עוון שנאת חינום ולבוא למידת האחדות ואהבת ישראל האמיתית כאשר היה במעמד הר הקדוש ואז באמת גם השמחה הוא בשלימות כי כל עוד שיש באיש צד קנאה ושנאה לא יערב ולא יבושם לו שום שמחה ועדיין חסר לנפשו, ובהסר השנאה ישתלם השמחה

מזמירות השבת אוהבי ד' המחכים בבנין אריאל ביום השבת שישו ושמחו כמקבלי מתן נחליאל, וצריך להבין מאי שייכות יש ציפוי לבנין בית המקדש שיהיו קבלת שבת כמתן תורה אמנם העניין הוא כך דידוע דבעוון שנאת חינום נחרב בית המקדש וכל עיקר שנאת חינום שיוכל האדם לטעות אחריו הוא רק כשמחשיב האדם עצמו שהוא ראוי להיות נחשב מצד איזה מעלה ועניין שבעולם ומש"ה מקפיד על חבירו שאינו עושה לו כרצונו משא"כ כשמכיר האדם חסרונו כי אין לו שום חשיבות ומעלה כאשר הוא אדם ומה שיש לו אינו שלו כי אפילו כשמגיע לאיזה עבדות ומשיג מדרגה גבוהה הלא כל זה הוא מתנת חינום מהבורא ית"ש וגם כשהאדם מבין כי אין ביכולת לשום איש להרע לחבירו זולת הנגזר עליו מן השמים א"כ ממילא הוסר ממנו כל שום מיני הקפדות על חבירו ואין מציאות שיהי' שנאת חינום ביניהם והמחכים לבנין אריאל עיקר השתוקקות שלהם לתקן עוון שנאת חינום ושיהי' אחדות

סגולה לפרנסה - מסירות נפש לכל דבר שבקדושה

"אִישׁ פְּמַתְנַת יָדוֹ בְּבִרְכַת ה' אֱלֹקֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לָךְ" (ט"ז, י"ז)

פעמים אנו מוצאים אנשים שאומרים אם הקב"ה יפנה לי זמן אני אלמד תורה, אם הקב"ה ייתן לי הרבה כסף אני אתן הרבה צדקה ויש לדעת כי פעמים הקב"ה חפץ כי האדם הוא זה שיעשה את הצעד הראשון במסירות נפש ואז הקב"ה יעזור לו להמשיך הלאה, כגון, אם האדם עסוק וטרוד בכל זאת ישתדל בכל כוחו לפנות לו כמה זמן לשבת וללמוד, אדם שאין לו הרבה כסף ייתן צדקה במסירות אמיתית עד כמה שידו מגעת ואז כאשר הקב"ה רואה את השתדלותו של האדם הוא עוזר לו להגביר את מעשיו הטובים.

ודבר זה נלמד מהפס' הנ"ל שכן היה צריך להיות כתוב בברכת ה' אשר נתן לך לפני נתינת מתנת ידו של האדם אלא מכאן משמע שלפי כמות מתנת ידו של האדם כך תהיה הברכה שהקב"ה ייתן לו

וכך בכל דבר ועניין הברכה באה לאדם לפי רמת וכמות המסירות נפש שהאדם השקיע קודם הברכה על כן יתאמץ האדם ללמוד תורה ולקיים תורה ומצוות גם כשקשה וסוף הקב"ה יעזור כמו שכתוב הבא להטהר מסייעין בידו